

EL DOLÇ ENCANT DE LA DECADÈNCIA

L'estiu és una època en què es solen manifestar amb més evidència algunes de les característiques de la nostra societat. Multituds de gent que es passegen pels nostres carrers i places, que habiten les nostres cases, que poblen els nostres mitjans de comunicació o ocupen càrrecs en les nostres administracions són els portadors d'aquest *Zeitgeist*: en les seves converses rarament hi ha cap al·lusió a obres clàssiques de la literatura, a cap tema que mostri una certa inquietud, a cap pel·lícula que desperti un cert interès o a cap obra musical destacable. Es limiten a llibres de “disseny”, pel·lícules de moda o temes banals. Poden tenir estudis universitaris i cobrar sous superiors a la mitjana. L'objectiu més destacat de la seva vida sol ser una diversió sens fi, ignorant allò que deia Pascal del “mal infinit” (que mai se'n té prou), o que Schopenhauer comparava amb l'aigua salada, que com més se'n beu més set es té. Un exemple paradigmàtic, només un, del que estic dient són les *raves* que tot sovint ens importunen. Fins i tot el qui ocupen càrrecs en les administracions utilitzen aquests càrrecs, moltes vegades, per impulsar aquesta diversió sens fi sota l'eufemisme de la cultura, cosa que ha causat en ocasions les protestes de veïns a qui, en lloc de protegir com seria el seu deure, desprotegeixen, amb l'ànim d'aconterar tothom i no tenir en compte els drets que són vulnerats. Alts càrrecs de les finances i de la política han vist incrementat el seu poder adquisitiu gràcies a una tergiversació de les lleis de l'economia en benefici propi, ignorant que l'economia tenia com a objectiu el repartiment equitatiu de la riquesa. La llista podria continuar.

L'única “religió” que sembla captar la seva atenció és l'ecologisme i el canvi climàtic, ignorant que el desastre ecològic actual té la seva arrel en un desastre humanitari molt més radical: la “inhumanitat” de molts dels nostres contemporanis, tal com mostra de manera excel·lent la pel·lícula *Interstellar* de Ch. Nolan (2014): la salvació del planeta no depèn de la nova religió de la naturalesa - l'ecologisme -, sinó de què els humans tornem a posar l'home com l'únic ésser que és un fi en si mateix i mai un mitjà per a cap altra cosa, com deia Kant.

Tot plegat descriu un clima de decadència generalitzada que s'amaga sota la falsa idea de progrés o benestar. No és la primera vegada que la història humana viu un procés semblant. Només cal llegir *La Ciutat de Déu* de sant Agustí o el *Decameró* de Boccaccio, per posar dos exemples, per adonar-

se'n. Naturalment, en tota època històrica decadent, no només hi ha decadència. També hi ha altra gent que té inquietuds i es preocupa pel bé dels altres i no només per satisfer els seus desitjos més primaris, però això no impedeix que l'esperit de l'època - *Zeitgeist* - estigui marcat pel dolç encant de la decadència, precisament perquè no ho sembla.